

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniae Agrippinae, 1604

In Sardiniam Socij penetrant. Cap. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

tela retorquendo, ac refellēdo. Quin & iuuentutem, Reip.neruos, & semi-naria, non litteris duntaxat & disciplinis, sed quod rei caput est, optimis etiam imbuant & moribus, & institutis. Addito ad hæc elogio, in eam se spem venisse, fore, vt aliquando, Deo bene iuuante, sociorum opera, fides, Religioque maiorum apud suos, omnesque adeo Germanos locum tuere-tur suum, & in pristinum decus re-uocaretur.

In Sardiniam socij penetrant.

CAP. V.

DVM hæc in continente geruntur, in Sardinia quoque regno insula maris nostri, societatis nomen famaq; increbuit: quod diuina quadam prouidentia factum arbitror. Alexius enim Fontanus Sardus, domi clarus, & locuples, Quæstor item regius, patrij soli vicē, vitijs abundantis, miseratus, affecta iam ætate moriens testamento legarat bona, quæque ex illis pecunia redigi possent,

E s Saxari,

Saxari, (oppidum id à Saxorum frequentia nuncupatum ferunt) alienis societatis alumnis : quibus socijs usus pridem erat in Belgio perfamiliariter , inque pietatis studio processus fecerat. Re ad L A Y N E M Romam dilata , Francisco Borgia, cui tum Hispanica sociorum provincia commissa esset, per literas negotium dat , binos è socijs in Sardiniam quamprimum allegaret, exploratum , aline illici socij commode possent: tum ecquæ salutis amorum spes affulgeret. Hic Franciscus nihil cunctandum ratus, cum plurimorum salus insulanorum age retur, ex templo Balthasarum Pinam, & Franciscum Antonium misit. Accepti sacerdotes per humaniter, omniq[ue] officiorum genere à Prorege, Episcopis , & Præfectis : quibus etiam litteris socios Ioanna princeps, Philippi Catholici regis soror commendarat , cuius tum absentis nomine Hispaniam administrabat. Temp[us] illis attributum, & ædes, quas

Dicitur

matrona nobilis sacris velatisque
virginibus destinatas, ære suo exæ-
dificarat, sed à mercatoribus pro-
fanos in usus precio conductæ squa-
lebant. Tertius his comes labo-
rum Petrus Spica, societatis & ille
presbyter, commodum accesserat;
è Belgio delatus, vt patrij cœli so-
lique benignitate, medicis aucto-
ribus, à diuturno lentoque morbo
conualefceret, viresque reciperet.
Hi strenue concionari in templis,
foris, custodia, & Xenodochijs, Pue-
ros etiam fidei rudimenta per com-
pita docere. De officijs, nodisque
religionis sacerdotes publice eru-
dire, vt reatus, noxasque dijudica-
re, & lepram à lepra discernere assue-
fcerent. Tantus mox finitimorum
fama excitorum concursus existit,
vt rerum suarum arbitrium omne
Patribus, quos sanctos illi appella-
bant, salua vt religio conscientiae es-
set libenter permetterent. Cogni-
to, quod res erat magni insulano-
rum interesse, complures eo socios
tanquam

fre-
len-
ocijs
ami-
pro-
E M
rgia,
pro-
s ne-
Sar-
, ex-
imo-
ani-
Fran-
cum
age-
nam,
. Ag
, om-
rege,
is et-
ceps,
com-
s no-
Tem-
quas
m

tanquam in coloniam mitti , alios
Roma submisit L A Y N E S : Collegium
Saxari construi permisit ad annum
Christi 1559. Quinto post anno Calari
etiam condicōptum, vbi regia est, &
Proregis, aulicorumq; domicilium.
Quatuor hodie Collegia, vnum etiā
tirocinij domum incolae numerant,
quorum non pauci societati sese ag-
gregarunt, vt prouincia pœne facta
sit. Magnus quidem hic à socijs labor
in excolenda silvescente vinea suscep-
ptus, sed qui vberes mox fructus ad-
ferens, precium operæ tulit. Incredibi-
le enim dictu , quot quantaq; vitia
funditus sublata , lumine disciplina-
rum, quæ, vt solet, inscientia pepere-
rat: dum ab ignaris officiorū, quam-
uis graue flagitium religioni minime
ducitur. Pulsa itaq; primum, apertis
litterarum ludis, barbaries vitiorum
seminarium. Insulani cum libris, qui
seculis aliquot muti tacuerant, in
gratiam redeunt. Nova lux affulgere,
& veluti sol exoriri, depulsa à metis
oculis densa caligine, videbatur. Sa-
cerdotum ordo restitutus, vt conti-
nenter

nenter casteque more maiorum, viuerent; studio sacrarum litterarum, officiorumq; dediti; ceteris pietatis facem præferrent. Philosophi mox, & Theologi è ludis nostris prodierunt; ex alijs etiam Academijs, medicinæ, & iurisperiti cōplures. Sublatæ usuræ, cōcubitus illiciti, exactæ domo pellices, cædes, periuria interdicta, quod beneficium & grato animo Sardi non inuiti agnoscunt.

*Ludouicum Consalhum in Lusitaniam
mittit LAYNES.*

CAP. VI.

Optimam esse gubernandi formam, cum penes vnu res summa esset, & ad vnius, cuius ratio constaret, arbitrium omnia referrentur, optimatum tamen consilio temperandam sapientissimi homines iudicarunt. Idem in Ecclesiastica hierarchia verum esse sanctus, & prudens vir iudicarat Ignatius: qui in constitutionum librum retulit, optimum factum videri Præposito societatis